

стандартами, прийнятими у корпоративній каталогізації. Звичайно, це не безкоштовно.

Хочемо застерегти, що члени корпорації обов'язково, відповідно до чинного законодавства, мають користуватися тільки ліцензійними продуктами, оскільки санкції, що можуть застосовуватися до користувачів „піратського” програмного забезпечення, унеможливають їхнє членство у корпорації.

Стосовно лінгвістичного забезпечення, то першим кроком щодо уніфікації пошукового образу документа є Інформаційно-пошуковий тезаурус, створений фахівцями НПБ України. До речі, це видання експонувалося на стенді «Книги України» спеціалізованого книжкового ярмарку у Франкфурті (Німеччина), що відбувся у жовтні 2004 року.

Таким чином, сьогодні можна стверджувати, що дві необхідні складові корпоративної каталогізації в Україні існують. На черзі – розв'язання важливих організаційних та фінансових питань. Всі повинні розуміти, що тільки на ентузіазмі Центр корпоративної каталогізації створити неможливо.

При Міністерстві культури і мистецтв України існує науково-технічна рада Програми інформатизації галузі культури і мистецтва, склад якої визначено наказом № 564 від 25 серпня 2004 р. Затверджено концепцію Національної системи електронного інформаційно-бібліотечного ресурсу. *Зокрема, цей документ містить положення щодо розподіленої кооперативної каталогізації, де передбачено:*

- зручні інструменти кооперативної роботи зі зведеним каталогом;
- єдиний стандарт на зміст і процедури ведення записів зведеного каталогу;
- можливість ведення записів каталогу з підтримкою Unicode; можливість ведення записів каталогу кількома мовами;
- можливість додавання додаткових полів даних до стандартного запису в каталозі;
- гнучка система керування правами доступу;
- можливість надання бібліографічних записів у комунікативному форматі на платній основі.

Остання позиція в Україні сприймається неоднозначно. Але за кордоном ця діяльність здійснюється саме на платній основі.

У концепції також окреслено функції корпорації:

- формування структури каталогу і системних довідників;
 - ведення облікових записів користувачів зведеного каталогу;
 - розподілена робота з каталогом;
 - створення і керування записами каталогу;
 - гнучка система пошуку у каталозі;
 - архівування і відновлення системи у випадку збоїв.
- Визначено у концепції і комплект типового програмного забезпечення бібліотечної установи, що передбачає:
- автоматизацію операційної діяльності (тобто технологія роботи повинна бути цілком гармонізована);
 - засоби віддаленої роботи зі зведеним каталогом (обов'язковими є наявність Інтернету або локального мережевого зв'язку між членами корпорації);
 - засоби інтеграції в бібліотечну мережу;
 - єдині протоколи взаємодії (протокол Z39.50);
 - засоби роботи з єдиною, розподіленою системою безпеки.

Ще раз необхідно наголосити, що для створення Центру корпоративної каталогізації потрібні належне матеріально-технічне забезпечення бібліотек, а головне – висококваліфікований персонал – не тільки з бібліотечним фахом, але й інженери, програмісти, мережеві адміністратори та ін., а також відповідне фінансове забезпечення. Питання щодо введення всіх цих посад у штатний розпис бібліотек має вирішуватися Міністерством культури і мистецтв України.

У цій статті ми не мали на меті детально і педантично описати модель Центру, а тільки торкнулися основних позицій і представили погляд Національної парламентської бібліотеки України на перспективу змін.

Вважаємо, що створення єдиного бібліотечно-інформаційного простору на терені України – є однією з передумов сталого розвитку і позитивних перетворень у регіональних бібліотеках.

ПЕРЛИНКИ ЗВІДУСІЛЬ • ПЕРЛИНКИ ЗВІДУСІЛЬ

«GOOGLE» СТАНЕ НАЙБІЛЬШОЮ ІНТЕРНЕТ-БІБЛІОТЕКОЮ

Як повідомляє Associated Press, нещодавно компанія Google оголосила про запуск нового проекту зі сканування книг у п'ятьох найбільших бібліотеках Америки і наступному опублікуванні цих матеріалів в Інтернеті.

Скановані матеріали будуть розміщені на сайті компанії і проіндексовані пошуковою машиною Google. Про участь у проекті заявили Публічна бібліотека Нью-Йорка (New York Public Library) і бібліоте-

ки університетів Гарварда, Стенфорда, Мічигану й Оксфорда.

Бібліотека університету Мічигану на рахунок 7 млн. книг. Google планує здійснити їхнє сканування протягом шести років. Кількість книг у бібліотеці університету Гарварда перевищує 15 млн.

У той час, як університети Мічигану і Стенфорда погодилися надати корпорації повний доступ до усіх своїх книг, Гарвард дозволить сканувати для початку лише 40 тис. томів, щоб за результатами проведеної роботи прийняти рішення стосовно її подальшої доцільності. Публічна бібліотека Нью-Йорка в даний час погодилася

надати компанії доступ лише до незахищених авторським правом видань, а бібліотека Оксфордського університету – до книг, що були опубліковані до 1901 року.

Нова ініціатива значно зміцнить позиції компанії в конкурентній боротьбі, вважають представники Google. За останній місяць це вже другий “академічний” проект корпорації – так, у середині листопада було оголошено про запуск нового сервісу Google Scholar (<http://scholar.google.com>), призначеного для пошуку по офіційних наукових джерелах, для обліку яких працює спеціальна база.

Lenta.ru ●